

N°. 27.

Seit deenâ, 3. (15.) Juli

1871.

Malka par gaddu 1 rubl.

R a h d i t a i s.

Gelchsemmes sinas. No Rihgas: semkohp. israhdischanas gohdamalkas, — Latweeschu-konzertis un teaters, — daschas sinas. No Kreemsemmes: ugguns-grehtl. No Maflawas: daschadas sinas.

Ahrsemmes sinas. No Berlins: pilssehta pee-aug leelumâ ic. No Schlesijas: ohglu-razzeju dumpis. No Elsas un Lotrinas: eedfih-wotaji paleel us Wabj. drausigaki ic. No Franzijas: Franzuschu leeliba ic. No Parihes: pilssehtu dohma labbati nostiprinabt ic. No Londones: pahr tur buhdameem augstem weeseem. No Italijas: wehl par pahweija gohda swehiteem. No Rohmas: tedninsch tur nonahzis.

Saunalahs sinas.

Rahds gabbals is komponista Beethovena dshwes. Weetalwas dseeb, beedribas gadda swehtli, 10 Mai f. g. Kam talnibu spreest? Pateiziba, kam pateiziba peenahlahs. Grahmata sinna. Labbibas un zittu prezzu tirgus. Naudas tirgus.

Feelikumâ. Allis buhdams, tomehr warr redseht. Pret welteem plahpatajeem. Reddekas notiklumi. Smeellu stahstinsch.

Gelchsemmes sinas.

No Rihgas. Us semkohpibas israhdischanu fchee semneeki dabbujuschi gohda malkas: Johann Jür-wetsohn no frohna-muischas Torgel pee Behrnawas I. gohd. malk. (20. rubl.) par 5 gaddu wezzu far-lan-schimmetu bulli un II. gohd. malk. (10 rubl.) par 4 gaddu wezzu raibu bulli; Rabilles fainneeks Jehstabs Lahm I. gohd. malk. par 2 gaddu wezzu mellu bulli; Mikkel Smilga no Kalnzeem-muischas Kursemme I. gohd. malk. par 3 gaddu wezzu tumschi-brubnu bulli; atraitnei Dorothea Stulte no Rihgas pilssehtat peederrigas Mas-Zumprawmuischas Plaw-neel mahjahm (winnas weetneeks Pehter Stendse-neeks) nospreeda I. gohd. malk. par 1 bulli, bet schi bij ta weeniga, kas malkas weeta medaktu is-luhdsahs; par sirgeem dabbuja Willendes pils Puu-

jalla fainneeks Mikkel Lahn I. un Torgel muischas fainneeks Jahn Tammann II. gohd. malk. Lai gan rahdahs, ta no semneeku puffes gauschi mas israh-damu leetu bij fuhhtitas, tomehr ja-apkerr tas, ta tahdas israhdischanas schè wehl swechas un mas eerastas; us preekschu jazerre, ta ar wiffu, ta ir ar scho labbaki eef. Sa par mas usmuddinashanai to wainu liktu, tad mums schehl, ta pagasta-waldischa-nas — kas awises turr un kam tahs jaturr — tahs usaizinaschanas us tahdu wiffai semmei derrigu israhdischanu naw deesgan ruhpejuschahs isplahhtit un pagasta-lohzejklus ihpafchi uskuhdinabt. Bet ta leelaka waina gan laikam buhs ta, ta semneeku lahr-tas leelakai dalkai mas spehta un tas par dahrgu isnahf, zilweku un lohpu pascha labbaka gadda-laika tahdas 14 deenas pamist un turklat arri par scho usturru gahdaht. Turprettim rohkas-darbi (audumi, dsijas ic.) peederr schinnis laikos wairaf pee garra laika jeb lustes leetahm, ne ka pee pekku un naudu eenesdameem darbeem. Itt ka Schlesija ta pee mums Rauna eet ar aufchanu. Kamehr maschines un dampa-spehts lihds schim ar rohlahm pagattawotas prezzes ahtraki, weeglaki un lehtaki pastrahda, tikkam melle darba-laika dahrgumu zittada wihsè wehrtiba likt. Raunas wehweri bij tahlu pahr gubernijas rohbeschahm pasihstami un isdaudsinati, bet ka-mehr nu jaw wairaf leelahs us semmes-darbu (linnu-kohpschanu ic.), tamehr arri pee winneem warr manniht turrigaku buhschanu un leelaku baggatibu ne ka agraki.

No Rihgas. Dresch'deen, tai 16. Juni f. g. Rih-gas Latweeschu beedriba istaisija, ka us isliktahm lap-

pahm bij laffams, Konzerti appaffsch fawa dseedafchanas waddona A. Berndt tunga waddifchanas. Tikkai jaw nu schoreij dema dseedafchanas konzerti bes wiffas musikas-instrumentu (rihku) pawaddifchanas — ka ween laweerehm. Wifspirims dseedaja wihreeschu kohris kahdu nesinnamu „Komponeerere-jumu“ no G. Häser, tad jauktajs kohris dseedaja „Zekofchanas gribbu“ (sic!) no Fr. Abt komponeeretu, — tad spehleja us flaweerehm to fchettröh-zigu „Appaffsch leepas!“ komponeeretu no B. Volk-mann, — pehz tam Berndt freilene spehleja us flaweerehm „Balladi“ preefsch jaukta kohra, komponeeretu no A. Gabe, — pehzal wihreeschu kohris dseedaja „Pee krafa schurp un turp,“ komponeeretu no ††† un beidscht tiffa ta no F. Möhring musika litka „Schuhputa dseefma“ no sopran-solo un kohra dseedata.

Par teem fohteem, fo Latweeschu beedribas dseedataji bij beidsama laika us preefschu spehrufchi, warreja if weens pahrlizigs klauftajis minnetä dseedafchanas-walkara tikkai preezatees un us nahfoscheem laiteem drohschi labbakas zerribas list. Dseedataji, ka Theodor Allunans, Weiss, Wiemers un wehl daschi zitti lungi, ja tee tikkai pee tam pastahwigi paliktu, warretu zitteem dseedatajeem par labbu preefsch-sihmi derrecht un daudj augfus atnest. Par labbakahm dseedatajahm mahzijam pasicht: Swirg-din freilenes, kas ihsti ar dseedafchanas garru ap-dahwinata, dseedaja minnetä walkara ittin jauki sopran-solo; Swirg-din freilene un wehl Seemel un Hoepfner freilenes, kas arri pelnijahs jo labbu flawu zaur fawahm drohschahm un isweizigahm balsihm, warretu preefsch-deenas dseedataju kohri weenas no tahm pirmahm weetahm eenemt; beidscht wehl mantoja klauftaju labpatihkschanu Grube un Martinsohn freilenes zaur kahrigu jihnischanohs dseedafchanas skunstie. Sta dsiron, tad tiks nahfoscha ruddeni tahdi dseedafchanas-konzerti beesaki dohti. — Tresch-deen tai 16. Juni f. g. arri Latweeschu teateri spehleja Latweeschu beedribas nammä. Tiffa israh-dihis „Meddineeks un Biffeneeks,“ latwisli no J. Puhrath, kas daudj johfus pasneedja. — Beektbeen tai 18. Juni f. g. attal Latweeschu teateri israh-dija, tur dabbuja redjeht „Diwejadi zekki us laimi,“ latwisli no A. Dihrii un „Kahds brihdis kantori,“ latwisli no Theodor Allunan. Pirmä spehle wehl ne-isdewahs deewsgan labbi us Latweeschu skattuwu, bet ohtra gahja brangi, isdewa leelus johfus zaur fawahm kuplejahm un tapehz pelnija labbu usteifschanu. — Swehtdeen tai 4. Juli f. g. tiffchoht attal teateris spehlehts; israhdischoht tad kahbus no teem labbakeem gabbaleem un buhschoht tad ne agraki wairs, kamehr nahfoscha ruddeni attal spehleht. Kaut tad nu schi beidsama israhdischana schinni pufsgadda arri labbus augtus fakrahtu us nahfoschu spehlefschanu ruddeni!

B.

— Swehtdeen' tai 27ta Juni f. g. tiffa no Rih-

gas rahtes Alekandrejas draudsei iswehlehts mah-zitajs Kahrl Fromm f. ar leelu gohdu tur eevehts un nahfoschu swehtdeen', tai 4ta Juli, pehz beigta Deewwahrdu laika tiks turpat no minneta mahzitaja jauns kapfehtas-gabbals eeswehtihis. Par abbahm schahm gohda-deenahm neffifim us preefschu plafschakas sinnas.

B.

— Pilssehtas eedfihwotaji taggadeja karstumä un eelas-puttektos if deenas smakdami beest jo beest noturr faktumos nobraudami daschadas islusteschahs un swehtku-deenas. Gestdeen' noswehtija Keisera-dahrsä to deent, tur 150 gaddi palikka, kamehr schis dahrsä pastahw, libdi ar to wihkfnes-kohku, fo Keisers Behters I. ar Sawu rohku stahdijis un kas wehl schodeen kupti jatto, Rihgas pilssehtai par augstu preeku un dahrgu zeenijamu peeminnu, wiffai semmei itt ka zaur mehmu wallodu runnadamu un flubbinadamu preefsch-sihmi parahdidams us kupti selschanu un sakkofchanu. Wiffada skunstiga appais-moschana, uggunofschana, musika spehlefschana, re-eeppreezinaja baggatigi sanahfufschu kauschu pulku libdi wehlai naktei. Zettordeen' 1. Juli schadus swehtkus tahda pascha wihse wehl ohstreis noswehtija. Pirmä deenä bij par ee-eschanu 50 kap. fubr. jamaksa, ohtra tikkai 25 kap. katram. — Wahzu ammatneeku-beedriba swehtdeenä 27. Juni pa dselsa-zekku 210s waggonos ar wairat ka 700 zilw. nobrauzä Pirmä nesie un tur jalkä eeleija pee Perses-uppes krasteem wisu deenu pawaddija ar pazeereschanu, danzafschanu, dseedafschanu un kam patikkahs arri ar peldeschanu uppes-krahze. Nakte pulst. 1/220s attal pahrbrauzä majjä nokuffufchi un meegaini no wiffas deenas preefeem un publineem.

— Schandaru wirsneekam, pallawneekam Andrejanow, Wisaugstak ustauts, 4 mehneschus pa abseunnehm reisoht; winna ammatu pa kam is-darrihs schandaru-kohra adjutants schtabstapteis Rekläjew.

No Kreewu-semmes. Awises no daschahm pilssehtahm neff sinnas par ne wiffai maseem uggunsgrehteem. Nischni-Nowgoroda nodegga 8ta Juni preefsch-pilssehta Kunawina un padarrija flahdi no kahdeem 1/2 milj. rubteem. — No Belostokas sinna nahfufe, ka Chorofcha tuhku-fabrikis nodefsis. Wladimires gubernija, Surjew-Polsti pilssehta nodegga 15. Juni leelaka un smuktaka pilssehtas dalka; skabdi rehkina us kahdeem 500,000 rubteem. Pahritka un ihpafchi kohrteli tur zaur to palikkufchi aplam dahrgi. Ihres-nauda dubbulti ir trihskabrtigi til dahrga ka agraki.

No Maslawas raksta: 19. Juni walkara tiffa zeetumä arrestantu wahrdi nosaukti. Kahds no zeetumneekem peeskrehja pee wezzala undrapzeera Sambulow — kas usrauga weetu ispidija — un cegrubda tam muggurä naseha asmini libdi pascham kahtam, apgreesa nasi tai wahre wehl reij rinki, un tad nasi

wahle atstahdams stahjabs atkal meerigi sawa strehki. Mas zerriba, ka Sambulows pee dschwibas paliks. Dohma ka fleykawibas eemeflis effoht bahrga ap-eeschana ar arrestanteem. — 24. Juni puffsdeena atkal labbi leels ugguns-grehks iszehlees; jaw 38 ugguns-grehki Juni mehnest ween Maslawâ gaddij'schees. Maslawas-Kurstas bahnusis un bohmwilla miljo- neem wehrtiba uggunim par laupijumu palikfuschî, tapat arri Rjasanas pilssehtâ 200 mahjas lihds ar Maslawas-Rjasanas bahnusi. — No 1. Merz lihds 23. Juni ar koleera-sehrgu pawiffam Maslawâ nitru- schis 86; apsiguschu pehdejâ deenâ wehl atlikfa 222 zil. Arri zittâs weetas Kreemsemme koleeris jaw parahdijees.

Wehl no Maslawas. 15. Juni puffsdeena tiffa schê zaur Maslawas gubernatoru first Lieven ihpafchi us to fa-azinata gubernijas-fapulze atwehrtâ, kurras mehr- tis irr, to padohmu pahrraudsicht un apspreeft, kahdâ wihse nodohschanu malfaschanas japahrtaisa un ja- pahrlabbo. Sapulzes darbs sahlahs ar to, ka no- lassija no kommissijas isstrahdatu rakstu un peekritta pehz tam weenâ prahtâ pee ta padohma: ka tas pee finanz-ministerijas no ihpafchi us to zeltas kom- missiones nodohs preekschmets, galwas-naudas weetâ muishas un semmes-nodohschanu eewest, effoht atmet- tams; 2) effoht waijadsigs, ka wiffahm kahrtahm no- dohschenu malfaschanas usleel, un 3) effoht waija- dsigs atmetst, rewisijas dwehsetu flaitu par pamattu neimt pee malfaschanas weenlihdfigu aprehkinaschenu.

Mhrsemmes jannas.

No Berlines. Pilssehtas eedshwotaju flaits pa pagahjuschu puffsghadda laifu ar 50,000 eedshwota- jeem pawairojees, tâ kâ zaur to kohrtetu truhkums usgahjis leelu leelajs. (Tas pats truhkums scho pawaffaru arri Mihgâ itt stipri bij mannams). Wiffi augsti wihri, pehdejâ karrâ-laikâ nostrahdajuschees un nopubleti, dohdahs katris us sawu puffi wai fakk- mds wai us wesselibas awoteem. Grahs Moltke arri aisreisojis us Karlsbahdi atpubstees.

No Schlesijas. 17. (29.) Juni bij Königshütte, Königsgrubes (kehniha-bedres) afmeau ohgtu razzeji dumpi fazehluschi, darbu atstahjuschî un laupischenu un zittus warras darbus eereibuschâ duhschâ pastrah- dajuschî. Bij eefahfuschi daschus frohna-nammus un zetumu no-ahrdiht un Schihdu bohdes aplaupiht, bet tai paschâ wallarâ 60 Pruhshu ulani un ohtrâ rihtâ bataljons saldatu bij flahst, kas dumpineelus ar labbu newarredami sawaldiht us teem sahka schaut. 7 noschahwa, 20 eewainoja un wairak kâ 60 lihds ar wiannu waddoneem fanehma zeet. Gan eefahfumâ dohmaja, ka strahdneekem tahs paschas dohmas prah- tus jauz, kas Parihses komunalisteem pa galwu dau- sabs, bet wehlat israhdijees, ka tâ wis ne-effoht. — Ohgtu-kalna waldischana isflaidro, ka to wainu zit- tur newarroht useet, ka tai pagehreschana, darba- laifu, kas us 7 stundahm par deenu bij atzelts, atkal us 12 stundahm par deenu nolift.

No Eljajes un Lotrinâs. Turrenes eedshwotaji lihds schim daschadâ wihse prett Wahzeescheem kau- nigu prahtu rahdija, tomehr, kâ taggad flaidri war- roht redseht, deenu no deenas greeeschahs us labbaku puffi, nostahrdami, ka nu pehz norunnatahm nolif- schanahm few teescham par Wahzu keisera-wahls pee- derrigeem waijaga usstattitees. Ihpafchi Strahs- burgâ pee prahtigaku birgeru kahrtas laudim raugoh- tâ uswestees un isturretees, ka ne fur un ne kâ ne- buhtu mannams dufmu prahts prett Wahzeescheem. Sauna waldischana arri aplam sehna un pazeetiga panehmusehs buht un arri polizejai usdohts, tâpat darriht, fur tif ar darbeem weens ohtram pahri ne- darra. Pee bahnuscheem un zittâs druhsmu-weetas gan dsirdoht no behrnu-pulleem to fleegschanu: „Lai dsihwo Franzija, noht ar Pruhscheem!“ u. t. j. pr. bet Mihlhausenes kreisdirektors — Dr. Schulze — wisseem wianna freise pee polizejas deenedameem pa- wehlejis, lai tahdas neezigas buhschanas pehz ausis ne mas nepazektoht un ja pee-auguschî tahdeem pubteem peebeedrojahs, tad lai teem meerigi palau- joht behrneem lihds brehst.

— **Peeltdeem' 2.** (14.) Juli. Strahsburgâ atkal atweherschohht birscha-nammu un buhschoht katru ohtr- deenu un peeltdeenu birschu-deenas noturreht. Us karrâ-flahdes atlihdsinaschenu lihds schim jaw no- lihdsinati 1,180,000 franku.

No Franzijas. Franzuscheem ar to naudas us- nemschenu jeb leeneschenu, kas tif labbi isbewusehs, ka wairak deweju meldejuschees ne kâ nodohmata pirma waijadsiba, duhscha us reisu atkal tif maltigi atspirguse, ka tee nu lihds ar saweem awischneekeem aplam leeliski sah balamuttoht. Runna un leelahs, kâ katram bahrdâ auguse un jadohma, ka schis preeks wiannus tâ apreibinajis, ka tee sawas luhpas wairs nespehz waldiht un ne mas to neslehpj, ka wiannu sirdis jaw atkal lewnâ zerriba us atreebschenu pazekahs. Wahzu jauno wehstneetu Tjehrs Parihse gan gau- schi labbi fanehmis un starp Pruhshu un Franzijas waldischanas-awisehm gan arri ne kahdi wahrdi naw lassami, ar kurreem naidus Wahzeescheem buhtu isfazzihts, tomehr tas padohms, ka karrâ-waijadsibas un isdohschanas ne ko newaijagoht taupiht, parahda zil mas us pastahwigu meeru dohma. Tjehrs ne- buht us to nedohmajoht karrâ-spehku jeb flotti pa- masinaht bet turpretti wehl armijai reserwu (palihga- spehku) us 900,000 wihreem stiprafu eerikteht. Zeegt sinnamus winneem to ne weens newarr un negrihb, bet noprast warr, ka Franzijas waldischana tahs dohmas wehl naw atmettuse, ka schi tiffai effoht wiffas Giropas pahrwaldineeze; tadeht tad nu arri Wahzjemmei buhs jaturrahs katrâ laikâ apbrunnotai un gattawai us atgainischanohs, ja tai atkal us preekschu raudsîtu wirsâ laustees un tâ Giropâ wehl gan paliks wiss pee wezza, kaut ta arri nestim kâ pehz ilga meera un atpubschanahs ilgotohs. Tahs leelas naudas-summas, kas no Franzijas taggad us

Wahzjemmi plubst, schai sinnams gan palihdsehs, to grubtummu, kas no tahdas buhschanas iszefkabs, atweegloht. Teef arri taggad arweenu no Franzijas waldischanas us Berlini naudas malfaschanas no stelletas, gan seltâ gan zaur wefsefeem, lai gan pehz jaunafabs nolihgschanas, kas taggad til wehl sinnama tiffuse, pirmahs $\frac{1}{2}$ milliardes malfaschanai agrafi naw janoteef, kâ pehz 30 deenahm, rehkinajohht no ta laika, fur Parihse atkal kabrtiga waldischana eetaifijusehs; schis terminsch tiffai 28. Juni (10. Juli) beidsees un Wahzjemmes waldischana gandrihs jaw wairs nefaprohtohht, fur to naudas milsumu list, jo tiffai masu daku no tahs ween waijagohht isbruhleht preeksch tahm isdohschanahm, fo walsts runnaswihru sapulze nospreeduse; ta leelaka daka effohht lihds jaunam gaddam japaglabba preeksch to walstsparrada-papihru nolihdsinaschanas, kurras us scho terminu warreja usfazziht.

— Pa wiffu to laitu, fur komunalistu dumpofschana traktoja, lohpa kahdi 31,000 zilw. zeetumds eeflohdstti, no kurreem — kâ dohma — pufse gan atkal tiffchoht us brihwahm kahjahm palaista. Karra-teesu ismekleschanas un spreedumi aisnemfchoht kahdas 50 deenas laika.

No Parihses. Kâ dsird, tad daschâs weetas ap Parihsi ohtru walli grihb wilkt un scho pilssehtu par tahdu weetu istaifihht, fo ne kâ newarreschoht usnemt un fo ne kâ arri newarreschoht apsehst. (?) — Gubernijas preekschneefem zaur pawehlu usdohhts, ne kahdeem kaudim nepakaut us Parihsi reisohht, kam gruntigas passes naw. Passes til brihw teem isdohht, kas preeksch 18. Merz Parihse jaw dsihwojuschi, jeb kas parahdiht warr, ka winneem tur kahds darbs strahdajams. Nepeeteef ar to ween, ka darba-meisteru jeb raddineeku grahmatas preekschâ rahda, kurrâs darbs apsohlihts, bet waijagohht us to funtrakta, kas no kahda meistera polizejas-kommissera jeb meera-spree-deja preekschâ noslehgtz.

No Londones. Prubfchu trohna prinzis ar fawu augstu gaspaschu 24. Juni (6. Juli) atmahfuschu un pee bahnuscha no pahrleeku leela gawiledama kauschu pulka fanemti tiffuschu, stary kurreem dauds Wahzeeschu bija. Wahzu dseedataju beedribas to paschu wakkaru augstohs weefus pagohdinaja ar jauku dseedaschanu un effohht nodohmahhts, teem wehl dasch daschadu gohda parahdischanu fataifihht. 16. jeb 17. Juli p. j. k. prinzis dohschotees weens pats us Mincheni us teem tur nodohmateem starra-wihru fanemfchanas-swehtkeem un pehz tam atkal atpalkaf us Osbornu (Weites-fallâ), fur winna leelmahte ar Englandes kehniaenes nammu usturrefchotees. — Kreewusemmes leelfirsts Wladimirs arri Londone bijis un preeksch sawas aisreisofchanas arri keiseru Napoleonu apmeklejis.

No Italijas. Kahds awischi wehstneeks raksta ta: „Ar pahwesta ammata gohda swehtkeem Jesuiti

pehdigo reis bankrottu taifijuschu. Rohmeeschu, kas pa laikam eeradduschu augustus Kattofu garrigneelus simteem un tuhstoscheem redseht, smeijoht ween par teem no kattoliskahm beedribahm Ghstreikija, Franzija un Belgija sadabbuteem kahdeem pahra tuhstoscheem swehtreisneefem, kas — kâ rahdabs — wairaf semneeki ween irr, un staiga pa Sw. Behtera un pa zittahm basnijahm, fur winni zittu ne fo nesinn darriht, ka us altara usspraustras swezses flaitiht jeb basnijas baggatu isrohtaschanu un seltu apbrihnoht. Winni daschadâs gastuhshods, zitti ir paschods klosterods eefohrteleti nu pilnigi padohht faweem weddejeem. Wiffi rehlini, paschi tehrihi gastuhsi preeksch winneem teef aismakfati, brohlastu un pufsdeneas maltiti winneem leef pasneegt sinnamâs, nolittâs stundâs un stary scheem wiffem retti kahdu mahzitaju no Italijas eeraudsihs, kaut ihpaschi no ministera basnijas preekschneefem bij zaur zirkulehru usdohhts, ne weenam preesteram, kas us Rohmu grihbetu reisohht, kahdu kawelli zekâ mest. Laikam Jesuiti bij zerrejuschu, ka zaur to, ka Rohmâ dauds swefchi sapulzefees, kaut kahds nemeers jeb warras darbs notiffes, zaur fo sinnams gan swefchu walbineeku azzis paliktu usmannigas us Italijas buhschanu. Bet kâ wis neisdewahs. Paschas trakfakabs awises usstubbinaja kaudis, lai meerigi isturrotees un swefchineefem nedohhtu rahdiht, ka Italeeschu tizzibas-leetas gohdbijafcha nu neproht. Basnijas-awises gan isdaudsinaja, ka wairaf kâ 40,000 swehtreisneeku buhschoht Rohmâ saplubst, bet wairaf naw kâ kahdi 3000 ween fanahlfuschu, un tee leeliski swehtijami swehtki deefgan fluffi un plahni isdewahs.“ — Behdejâs swehtkudeenâs pahwests us sapulzejuscheem kardinaleem scho laimes wehleschanas fanemdams gauschi skarbus wahrdus runnâjis par Italijas waldischanu, ir par paschu kehniu, to ar Abfalonu falihdsinadams. Kehninam tas effohht par leelu nepatiffchanu, apjinnadamam ka winsch pahwestu paschu ne kahdâ wihse rupji aislahris un tadeht tas ihfi apnehmahs, sawâ jaunâ walsts galwas-pilssehtâ nomestees, kas nu arr jaw notizzis.

No Rohmas. Kehninsch Wiktors Emanuels 16tâ (28.) Juni no Florenzes aisreisojis us Neapeli un no turrenes Italijas jaunâ galwas-pilssehtâ, Rohmâ, nonahzis, fur tiffai kahdas deenas palizzis. Nowembera mehnesi winsch greefschotees us Rohmu atpalkaf un pa seemu tad tur dsihwoschoht. No kehniina ammata atkahpfchanohs — kâ reis ispaudabs — wairs neteef runnahhts, laikam kehninsch jaunu duhschu fanehmees, listena spreedumam bes kurmeschanas padohtees. Par pahwestu daudfina, ka schis dohmajohht no sawas Watifana pils laistees prohjam, bet furp? pah to awises daudsadi tehre un paschas ihsti nesinn. Wiffi jaunee ministeri un no parlamentes subtitee pee jaunâs galwas-pilssehtas usnemfchanas jeb eefwehtifchanas klahht bijuschu un pa leelakai daktai atkal greefses us Florenzi atpalkaf, tur sawas darrifchanas nobeigt un kahdus mehneschus wehl tur

palitt; arri parlamentu fcho waffaru Rohmâ wis nedohmajohrt atwehrt. Saunas waldischanas lohzeffeem un teefas-lungam të smaggas behdas zaur to, ka teem tabdi pilssehtas eedschwotaji, kas pahwesta draugi paliffuschi, sawâs mahjâs ne-isisbrejohrt lohrtelus, tikkai spihetes deht ween. Igu laiku gan tabda spihetsehana laikam wis nepastahwehs, kad lohrteti turklaht tufchi buhs jaturra.

Saunatahs sinna.

No Tiflises raffa: Pilmiga taisniba rahdâhs buht, ka muhsu augstis Rungs un Keisers arri Kaukaju apmellefchoht. Tiflise un zittâs pilssehtâs fataisfahs, fcho augsti zeenijamu weest gohdam fanemt. Winnam lihds arri buhs fchoht Keiseristas Augstibas Leelfirstis trohna-mantineeks un Leelfirstis Wladimir Aleksandrowitsch.

No Berlines melde 24. Juni (6. Juli): Keisereene waktar Bahden-Bahdenê usnehma Kreewu-semmes Keiseru, kas no Bahdenes leelerzoga un Leelfirstem Wladimir un Aleksei pawaddihts pee keisereenes maltiti noturreja nn waffaru tur pawaddija. Schodeen keisereene pawaddija sawus augstohs weefus lihds dselu-zetta.

— 28. Juni (10. Juli). No Empes sinna, ka keisers Wikums tur nonahjis un ka Keiseru Aleksanderu arri fagaidohrt. — Baireeschu fehnisch arri grafu Wolke laipnigi usluhdâs, Winchenê pee tarra-wihru fanemshanas fwehtteem klaht buht.

No Hapsales, 29. Juni. Schodeen Widsemmes landmarfchalim notikka ta laime, ka no Keiseristahm Augstibahm leelfirsta trohna-mantineeka un Winna augstas leelmahtes tilla preefschâ laists un fanemts. Keiseristka augstiba leelfirstis trohna-mantineeks reisohs rihtâ us Pechterburgu atpaffat.

Kahds gabbals is komponista Beethowena dsihwes.

Daudsi jaw no lassitajeem gan pasihst to jauku musiki, kurre mums Beethovens irr atstahjis un kurra arri laikam katram brihnischki prahthu aisgrahbj to klausotees.

Daschi arri sinn, ka winsch ar ween pats sawu zettu gahja un zaur to dascham labbam nepatiffchanu padarrija, bet ne kad nepeebeedrojahs pee ta pulka, fur tas leelafajs skaitlis bij, ko daudsi muhsu deenâs darra.

Daudsreis, dsikkâs dohmâs nogrimmis, winsch gahja pat saweem labbafeem draugeem garram, bes ka tohs buhtu mannijis. Kad pahr winnu musika gars nahza, tad winsch warreja tuhlin sawas dohmas nohtes usrakstihst. Tahdâ laikâ winnu ne kas newarreja aiskaweht sawu darbu, fur tif gaddijahs, eefahft un strahdaht, bes ka winsch ko redsetu, jeb dsirdetu. Tam notikkahs kahdreis W pilssehtâ, fur winsch dsihwoja, ka tam no nejauschi pa eelu eetoht musika gars pahr winnu nahza — un kurre tam wajadseja usrakstihst, ja tas to negribbeja aismirst. Bes itt kahdas apdohmaschanahs gahja winsch tai tuhwakâ mahjâ eelfschâ, kurra par „Reemeru keisera“ weefu nammu tilla nosaukta. Weefu nammâ usluhfoja to pellekôs swahrkôs gebrufschohs wihru ar apbrihnoschanu. Bet schis nelikkahs ne to sinnoht — sehdaht tif pee galda klaht, fur preefsch

weeseem pufsbeneas maltite bij uslikta, iswilka papihra rulli un tintes blaschki is feschas un eefahfta ar steigschanu nohtes rakstihst. „Kas tas par wihru?“ praffija weens fullainis ohtram, bet ne weens nesinnaja ko atbildeht, jo winni ne ko wehl no fcha meistera nesinnaja. „Gij, praffi winnam, ko winsch gribb?“ fazzija weens us ohtru; bet ne weens nedrihsteja fcho weilki isfattofchu fweeschineeku usrunnaht. Behdigi taf weens fullainis duhschu fanehmis, gahja tam klaht un praffija mihligi: „Ko Zuhls gan zeen. lungs pagehrat?“ Beethovens ka no fapna usmohdees, usfattiya fweeschineeku ar faunumu, jo tas bij winnu winna dohmâs traujejis un tadeht us winna praffischanu atbildeja: „Wehl ne ko! — Leefat tif manni meerâ!“ Ar scheem wahrdeem fullainis steidsahs pee saweem beedreem atpaffat, kas par to gauschi smejhahs. Bet tabdi smeekli meisteri ne-aiskaweja; winsch steidsahs wehl jo ahtrakti nohtes rakstihst un rakstidams aisween takti lihds fitta un pakluffam ruhza arri to meldinu, kurre us papihri tuhlin usrakstija. Sullaineem tas patikkahs flattitees; bet Beethovens nelikkahs par to ne sinnoht. Sahle, fur Beethovens sehdeja, pildijahs ar weeseem un wiffi apbrihnoja ehrmigo rakstijaju. Ne weens arri winnu ne-aiskahra, kad pulkstenis sinnoja, ka weeseem laiks pee maltites-galda sehstees, arri ta telleku (schlihwu) skanna un to daschadu ehdeenu smarfscha winnu pee rakstischanas ne-aiskaweja. Par laimi gaddijahs, ka weens no teem weeseem Beethowenu pasinn a. Ahtri isplehtahs ta sinna no weena us ohtru: „tas irr Beethovens! Bazeeschatees kluffu, jo winsch atkal jauku musika stikki farakstia.“ Sohlofchana mittejahs un wiffi isturrejahs rahmi. Beethovens fitta tif takti ar kahju un ruhza sawu meldiju un rakstija nohtes ka stripsch ween. Behz pahra stundahm zehlahs weest no galda un atstahja fcho weetu.

Pee galda; nohrameschanas skanneja glahses un telleki (schlihwes); bet Beethovens strahdaja sawu darbu. Behz kahda laika nahza atkal kahds fullainis un fazzija: „Maltite irr pagallam un Zuhls wehl ne ko negribbat baudiht?“ Us scheem wahrdeem atbildeja Beethovens ar stipru balsi: „Wai tad ne fur newarr patwehrumu no Zums besprahscheem dabuhst? Gita juhs pa gaisu un leekat manni meerâ.“

No fcha brihscha winnu wairs ne weens nedrihsteja usrunnaht, nedl ko praffiht. Kad winsch wehl kahdu laiziau bija rakstijis, tad falohzija sawu nohschu papihri un lihds ar tintes blaschkiti eebahsa feschâ, fauza tad to fullaini, kas pirmat winnam ne mas meera nebija dewis un us to teiza: „Es gribbu aismakfah! Bif esmu parradâ?“

„Brihnumis,“ atbildeja fullainis, „Zums naw ne kas jamalka, jo Zuhls jaw ne-effat ne ko baudijsch! — Bet woi man buhs preefsch Zuhls ko atnest?“

„Ne ko!“ fazzija Beethovens, „es esmu pa-ehbis!“

Pehz tam atdewa Beethovens „ardeemu“ un aisgahja prohjam.

„Las taf irr ehmoti,“ fazzija fullainis us gastuscha fainneeka, „Beethovens irr no sawahm nohtehm ta pa-ehdis, itt la buhtu libds ar zitteem pee galda ehdis, un gribbeja turklaht wehl aismalkaft.“

Gastuscha fainneeks atbildeja smeedamees: „Mums gan buhtu labbi kad dauds tahdu weesu buhtu, kas ne fo netehre un tomehr gribb aismalkaft.“

J. Et—

Beetalwas dseedataju beedribas gadda swehtki

10. Mai f. g.

Lai dseefmu pulki wairojabs,
Pa simteem tohpä lassabs!
Tur taunums no firds iesubbabs,
Kur prahis pehz dseefmahm prassabs.
Zaur tahm teel tauta staidrota
Un weenprahtiba wairota.

Preefsch kahdeem 3 gaddeem atpaktak muhsu draudse dseedataju kohris eetaifjabs; bet wisseem draudses preefschneefseem un dseedaschanas mihtotajeem par shehlumu zaur kahdahm wainahm par gaddu isnihka. Fogahjuscha gadda Deems mums dewa jaunnu, spehzigu, Balkas seminari mahzitu stohlmeisteru, kas nelaita wezza Ardnberg tehwa weeta eestahjabs. No zeen. draudses mahzitaja usstubbinalis, lai draudsei par preefu un jaukumu tahdu kohri eetaifohht, winsch to ar preefu apnehmahs darriht. 10. Mai p. g. kahdi 20 jaunelli fagahja pirmo reisi us dseedaschanu. Pa to gadskahrtu dseedataju flaits pee-anga lihds 28; kussu beedru muhsu beedribä irr taggad 50. Dseedataji il pahrswehtdeenäs fa-eet us dseedaschanu; — il pahrmehneschus wissi beedri us beedribas-walkaru sapulzejabs, kur teel dseedahs, preefschlassifichanas, daschadas runna-fchanas un pahrspreeschanas zillatas. 3 tahdus jaukus waktarus pa scho gadda laitu essam baidijusch. Nu kahrojahm sawas beedribas dsimfchanas-deenu swehtku wihse pecminneht. Beedribas presidents, Dhdneses leelstungs v. Brümmer, labprahtigi sawu jauku dahrsu (partu) par swehtku weetu atwehleja. Augschminnetä deenä beedreem bij no-lifts Dhdneses muischä sapulzetees. Pulkst. 12. presidents-leelstungs beedrus aizinaja sawä pilli fanahht. Tur it ihpafchi dseedatajeem par negaiditu un tadeht ne-issakohht leelu preefu un gohdu zeenigas Dhdneses freilenes dahrgu swehtku schinkibu pasneedsa: staltu farrogu, kur eelsch elz jes-lappu trohna stahweja tee bohstabi: W. D. B. Beedribas dirigents, Kalnia f., dseedataju wahrda zeentigahm freilenehm firsnigi pateizabs, farrogu ar kahdu dahrgu swehtku apgehru, ar fo beedriba us gadsfwehtkeem no winnu augstahm rohtahm puschkota, salihdsinadams. Zeen. president-leelstungs lifta dseedatajeem un beedreem wihnu pasneegt, fo wissai leelunga samilljai „augsta laime tem“ usdfeedohht baidijahm. Nu isgahjahm pils-preefschä, kur farrogs lifta iszeltis un farrogu apluhlodami dseefminu dseedajahm, fo zeen. draudses mahzitajs ihpafchi us tam bij farastkijis.

Dseefminas beidsama perscha tä flann:

„Biossemes gohdam dseedam,
Lumfbat behgt noipredadm.
Deems swehtki tchnu-semm,
Dseefmas tai ne-ainemm! Hurrah!

Dseefminu beiguschi eerangam no leelzetta va wahrteem weenu pulzinu ar jauku flannu dseedajohht nahlam; jauks farrogs teem plehwinajabs preefschä, us la to wahrdu „Sailow“ warreja lassihht. Las bij muhsu wissleelatajs preeka briedis! Ne tahdu no muhsu tohra dseedahht beiguschi winni apstahjabs. Tad muhsu zeen. beedris, draudses-teefas leelstungs v. Sengbusch, tohs weesus apweizinjaja

teem muhsu preeka juschanas isteifdams. Kad nu pa glahsei wihna, fo zeen. president-leelstungs lifta pasneegt, weesk bij baidijusch, tad saweenojamees weenä kohri, farroga nefseji preefschä, no muhsu dirigenta wadditi dseedohht: „Beedri, lai ar preefu sablam, staigahht swehtä klai-jumä“ so. dewamees us swehtku weetu. Parkas waffaras-mahjä apmettamees, kur daschus weesus preefschä atrad-dam. Saweenotas beedribas dseedaja tahdas dseefminas. Zeeniga presidents-leelstunga wesselibu isnesdams muhsu dirigents beedribu salihdsinjaja ar gaddu wezzu puifenu, kas la bahrihts effohht bijis no daudseem nijzinahhts, ilgi bes wahrda stahwejis, un ka zeen. leelstungs tam tahdu gohdu parahdijis, ka apnehmees tam buht par galwneeku un gahdneeku. Britianu dseedajusch dirigents zeen. prahwesta tehwa, U. Döbnera, wesselibu usdserf aizinadams peeminneja, ka zaur schi wihra rubpigu strahdaschanu draudses jaunelli tik tahht tiffusch, ka tee sinn smalkaku preefu dseefmas zeenihht un pehz ta dsihtees. Wissi beedri un weesk zaur zaurim ap teem tur aplahteem galdeem pulks bij fasehduschees un allu un sweestmaises baididami par daschadahm leetahm sawä starpä farunnajabs. Pehz kahdahm pahri stundahm isgahjahm laufä jaukä birsi, kur katra beedriba sawä pulkä prettim nostahjuschs kahdu stundu pamihschu wissadas dseefmas dseedadami parwaddija. Tä ar dseedaschanu ispehlojusches un eelschä fanahhtusch muhsu dirigents ihst fanemitä runnä sinnu dewa par muhsu beedribas nodsihwota gadda darbu un isdohschanohs. Runnatajs beedribu ar dahrsu salihdsinjaja, kur taggad 28 augtu kohht, kahdi 50 zitti kohht dahrsam par jaukumu, starp teem arr daschas eewas. Augtu kohht pag. gaddä nefsch 20. gan leelakus, ir majalus abholus, fo weeseem un beedreem preefschä leelohht. Tahlat isfazzija, ka us nahht. gaddu wehl ne kahdus lustuschus un raibumus dahrsinä nehuwefchoht, jo deesgan darba peeteekohht pee kohzinu isglichtofchanas. Weidja ar to wehleschannu, ka wissa Beetalwas draudse var tahdu jauku dahrsinu palittu, kur muhsu jaunelli peeklahjigös preefschä warretu islustetees un sawu garru uskohpt.

Wisspehdigi Dhdneses walsts fshlotajs S. runnaja par muhsu tautas wezzeem laikeem un peerahdija, ka tauta zaur dabbutu briedwestibu un fshlās un ralsineezibä kohpitu mahzibu pee schahda swehtku jaukuma nahlfuse. Gohdam peeminneja Latweeschu dseefmu-swehtku zehleju Meikenu, tad wehl Balkas seminara direktoru Zimse f.

Saulite no-eedama muhsu swehtku weetu atstahja, bet wehl ne weens labpraht negribbeja schirtees. Kur dseefmas un lihgsimibas-gars walda, tur enaidam ruhmes naw. Tä tad arr te preeks bij usstattoht, kahdä glihrä weenprahtibä un draudsihä zits ar zittu fatilfahs un farunnajabs. Muhsu weeseem, Salkawas dseedatajeem, tas gohds nahfahs, ka zaur winneem muhsu swehtki ihstu swehtku isstattu un plattumu dabbuta. Schē ihpafchi mannam dseedaschanas augtus; jo topehz ka winni un mehse dseedataji bijam, us dseefmu swehtkeem warrejahm saweenotees. Metizju wis, wai Salkaweschu us petnu tahdä newalkas laika no saweem Aweefstes lihstcheem us Beetalwas stahweem kalneem buhtu atlabbinajami. Teescham, tahds gars winnu beedribai un wissai muhsu tautai par gohdu. Zaur tahdahm fatilfchanahm patte tauta, un ihpafchi tautas kohpeji dabbutu nosfahrst, furra stunda Latweeschu garrigä dsihwe sitruse. Weidsoht saweenoti beedri dseedaja: „Deems fargi keiseru!“ Itkars nogahja schkirdamees ar to wehleschanohs:

Kaut wissa muhsu Latwija
Par weenu kohri kuhju,
Kas tad la weena draudsihä,
Eelsch weenprahtibas buhtu!
Tad iuhstojch balis stannetu,
Kad tautas swehtku fwinnetu!

J. E.

Kam taisnibu sprecst?

Kahdā draudse gaddahs fainneekam darrischanu deht pee mahzitaja aiseet. Rakstamā-kambari eegahjis, atrohd mahzitaju pee galda sehšam un rakstam. Sainneeks dohd labdeenu, bet mahzitajs to ne-atnemm, un neleekahs arr ne sinnoh, ka kahds eenahjis. Brihtianu stahwejis, fainneeks negribbedams mahzitaju fawās warbuht dšikās dohmās trauzeht, atfehšahs tadeht kluffam pee durrim us krehšla. Tē par kahdu laiku pazelt mahzitajs galwu un us-fauz sehdetajam starbi: „Kā tu drihštī sehdeht?“ „Kā, woi sehdeht irr kahds kauns jeb grehšs?“ sehdetajs ašchi atbild. „Woi tu nesinni, ka es tawš mahzitajs?“ „Ja es to nesinnatu, tad nebuhtu šeh ne maš atnahjis, un ja juhs buhtut tuhlin ar manni runmajušchi, ka eenahzu, tad teesham es buhtu gan til daudš gohda arr prattis, ka nebuhtu atfehdees.“ „Tu nedrihštī us manna krehšla sehdeht, pirms es tewim ne-efmu patahwis!“ „Nu, ja tā irr, tad sehdeschu us grihdas, — jo ta peederr wiffai draudsei un es patš efmu wianu taisnibis!“ — Deesgan ehmigs, bet tomehr pateesigs gaddijums! Kam nu sehē taisnibu sprecst? — Atkaufim to lassitajeem pašcheem jeb laika-garram darriht; spreeschat, wai tas tur tā warr notift, tur mihlestibas bauštim kalpo un fur par fatizibas-garra ustaišichanu un selschānu ruhpejabs?! —

R—v.

Pateiziba, kam pateiziba peenahkahs.

Kā Latweeschu tautai wiffadu grahmatu preešch lassichanas deesgan, to ne weens prahšigs lassitajs jaw neleegfees wis. Bet woi wiffas grahmatas irr preešch schalaika ihstl derrigas, par to es schoreis te negribbu ne to runnabt, nedš arri to leetu plaschaki ismetleht. Sawu preeku un fawās dohmās tittai ihšōs wahrōds grihbū is-fazziht par to jaunu reisichanas-grahmatu, to Dšes-draudses šohmeisters un ehrgelneets N. Schlerberg t. pabr Jerusalemi un wiffu Kanaāna-semmi faweeem tauteescheem par labbu šarastijis un kas taggad dabujama Rihgā Plates t. drihku nammā par 40 šap. Par scho grahmatu kahdus wahrōds tohtal rakstoh, man newiškoh prahtā schaujabs taggadejas wašaras dabbas-jautumi ar tahm daschadahm štaistahm pukkeh, kas sawōs raibōs serdu swahrōs gehrbuškahs tapat dabšōs, kā arri laudōs sawā wakkā til smuidri augdamas ischallahm bittehm šaldumu pašneeds. Ja tu, lassitajs mihlajs, schahdas puktes un wianu šwaku labprah mihko un eerangi, tad tu pee tohdahm pukkeh arri scho jaunu wirspeeminnetu grahmatu warri peeslāiht. Un ta šmarscha, to šchi grahmatā ischaklām lassitajam pašneeds, irr ta štaidra eepašichānahs ar pašchu to augstu pilsehtu Jerusalemi un wiffas Kanaāna-semmes wehrā leekamahm weetahm, itt ka kad jaw lassitajs patš tur buhtu un wiffu ar sawahm pašchahm azzim apstātitu. Šhi faktoht, šchi grahmatā bes taut kahdas lišchschānahs daudš reis wairat wehris, ne kā tahs daudš un daschahrtigas pašaklas, to taggad pa pukkeem ween warram lassihht dabuhht. Grahmatas serde un lohōls irr labbi un winnas walloda parahda, kā rakstitajam irr gaisch prahts un šapraščana, ihšōs wahrōds daudš isteift.

Buhtu gan wehlejamā leeta, ka ne weena mahja bes schabs grahmatas nepalistu un kā il karris lassitajs sawus 40 šap. nešchēlodams scho grahmatu preešch fewim eegab-

datohs, jo zaur to, kahdā garrā wianu šarastita, Latweeschēem ne ween azzis atwehrtōhs ar zittahm kauschu tautahm, wianu eeraschahm, tahm daschadahm sweschahm pilsehtahm, bet arri ar pašchu šlaweno Kanaāna-semmi jo gruntigaki eepašhtees, kas mums daudš un daschadas jautas peeminnas preešch azzim kā šahdiht šahda.

Grahmata ar Schlerberg kunga bildi un zittahm 10 jautahm Palestinas semmes wehrā leekamu weetu bildehm puschkota, aismemm 141 šapp. p. astoniši. Walloda wiffzauri rahdahs štaidra un gaischa, ka bes galwas laušschānas wiffus teikumus warr jo weegli šaprašt, un zaur tahdu rakstichānu ween tautas wallodas manta teel kohpta un gohdā usturreta. Tadeht, par schabs grahmatas apgadachānu un winnas glihtu šastahdišchānu, rakstitajam peenahkahs gohdš un pateišchāna no lassitaju pušses.

Tā nu sawu preeku par scho kreetnu grahmatu ihšōs wahrōds sehē isteizis, es no širds wehleju ir zitteem lassitajeem to preeku šahdiht, kahds man irr bijis scho grahmatu islahoht.

P. B—v.

Grahmatu šina.

Kad taggad latwiska bihbele wiff zaur par jaunu teel pahrtulkota no winnas grunts wallodahm, lai lassitajeem ta palika jo šaprohtama, tad jaw eepreešch no schahdahm jautahm pahrtulkoschānahm kabbi prohweš gabali teel driškēti. — lai gan ne il reis preešch pahrdohschānahs bohōds. Schoreis atkal kahda dalka no bihbeles jauna pahrtulkosuma irr isdrikkēta ar schahdu wiršakstu:

Salamana šakkami wahrdi no jauna tulkoti no C. G. G. Croon, Leelwahrdes un Leel-Sumprawas muishas mahzitaja un no kandidata J. Neuland, dabujama Rihgā pee H. Bruger un beedra un arri zittās grahmatu bohōds. Matša 15 šap. f.

Rabbibas un zittu prezzu turgus,

Rihgā, 30. Juni 1871.

		M a f f a j a p a r :		
1/3	šchtw. jeb 1	puhru	kweschu	4 r. 10 l.
1/3	" "	1	rubju	2 " 70 "
1/3	" "	1	meeschu	2 " 30 "
1/3	" "	1	ausu	1 r. 30 l.—1 " 40 "
1/3	" "	1	rupju rubju miltu	2 r. 30 l.—2 " 40 "
1/3	" "	1	bihdeletu rubju miltu	4 " 25 "
1/3	" "	1	kweschu miltu	4 r. 40 l.—4 " 70 "
1/3	" "	1	meeschu putrainu	3 " 20 "
1/3	" "	1	grihku putrainu	3 " — "
1/3	" "	1	ausu putrainu	— " — "
1/3	" "	1	širnu	2 " 60 "
1/3	" "	1	šartuppeku	1 " — "
1	puddu		šeena	— " 60 "
1/2	" jeb	puhru	šhelses	1 " — "
1/2	" "	"	appinu	— " — "
1/2	" "	"	šweesla	5 " — "
1/2	" "	"	šabala	1 " 50 "
1/2	" "	"	šrohna šinnu	— " — "
1/2	" "	"	šrakta	— " — "
10	puddu jeb 1	birtaw.	šrohna šinnu	54—58 50 "
10	" "	1	šrakta	42—46 " — "
1	muzzu šinnu	fehšlu		10 " — "
1	"	šiltu šawu	muzzā	16 " 75 "
1	"	egiu	muzzā	16 " — "
10	puddu (1	muzzu)	šarānahs šabls	6 " — "
10	" "	"	rupja šaltahs šabls	5 " — "
10	" "	"	šarānahs šaltahs šabls	— " — "

Raudas turgus. Walšs danta bišetes 90 rub., Bišj. usatamas šihlu-grahmatas 99 1/2 rubl., neuskallamas 93 rub., 5 procentu ušrewu bišetes no pirmas leeneichānas 150—151 rub., no oštras leeneichānas 148 1/2—150 rub., Rihgās-Dinaburgas dšelsu-jella ašijās 164—165 rub., Rihgās-Šelgawas dšelsu-jella ašijās 108 1/2—110 rub. un Dinaburgas-Biteštās dšelsu-jella ašijās 149—150 rub.

Šibš 2. Šuli pee Rihgās smadlusch 1276 šuggi un aischajusch 1121 šuggi

Atbildedams redaktohs: A. Leitan.

S i n n u

dohdu es të appafschâ rakstihits wiffseem leelfungeem, muischu walbineeseem, arendatoreem, fainneeseem un lautu-lohpejeem, fa es preefsch sarveem skunstigeem no afmineem un binstein-afmineem taifiteem

i s k a p f c h u b r u z z e k k e e m,

fas neween pee Wahzsemmes, bet arri pee dauds zittu tautu semmkohpejeem passhtami, isflaweti un bruhketi teef, — to weenigu pahrdohschanas weetu preefsch Widsemmes, Kurssemmes uu Sggauun-semmes esnu cetajfjis Rihgâ, tai

g r u n t i g â

I.

E n g l i s c h u

Medlich

m a g a s i n â.

Strahlsund pilskethâ, April mehnesi 1869.

C. S. Schwabe,
iskapfchu bruzzelku fabrikants.

Us to schein augschâ lassamu sinnu aisrahdi-dams, luhdsu wehrâ list, fa mannâ gruntigâ Eng-lischu magasinâ tee flawetee iskapfchu bruzzelki, kurri schinni gaddâ semmkohpibas israhdischanâ, Rihgâ, arridsan par labbeem atrastas un ar to schein blakkam stahwedamu gohdu-sihmi puschlotas, pa-pilnam dabbujami un til labb' wairumâ fâ ma-sumâ teef pahrdohiti. Arri tahs ihstenahs Itali-jas afmina iskapfchu galodinas, Wahzsemmes laktinas un ahmarini preefsch iskapfchu lappina-schanas warr dabbuht

J. Medlich Englischu magasinâ.

Weens 16 libbs 18 gaddus wezs puijs, las arri Bahju wallobu probt, warr Ernst Plates lunga drifku-nammâ pee weenas mafas maschinas-waddischanas strahdneela weetu dabbuht.

No Aidfirres pagasta-waldischanas, Taltu aprakti, tohp wiffas pilskethu polizejas, fâ arri muischu- un pagasta-waldischanas peellahjigi lubgtas, tohs pee schi pagasta peederrigus nesinnamâs weetas dshwodamus pagasta lohzetkus, lâ:

- Schwart Frits Dreier,
- Heinrich Ziman Trenguth,
- Ans Guthmann,
- Peter Rehlab Wienert,
- Zanne Andrei Ansohnofy,
- Ernst Binmanstly,

Kurri tillabb no lohfschanas lâ arri no preefschâ-stelleschanahz preefsch rekruschu-kommissiones jewi atradwufsches irr, fur ween tee atropdaps tuhlin tohs fanemt un schurp astelleht. 1
Aidfirre, tai 3schâ Juni 1871.

Weens noplehtichams ebrbegis teef pahrdohits Pechterburgas Ahrrihgâ, Stohlu-eelâ N 31.

Las us Katrihn-dambja, pee Berhard I. (agrat Ramsay) gruntes N 18 peederrigs, 4000 kwadrat affis leels, pilnigi apdehsihits un apschets augku-lohlu un fatnu dahrs, irr us renti idohdams; tas patz teef arri libbs ar to wiffu zittu grunti un buhnehm lohpa pahrdohits. Tawlatas sinnas par to dohd konsulent Bielrose, leelâ Smilfchu-eelâ N 15.

Preefsch suhrmanneem irr isidrejamâs Pehib. Ahrrihgâ, Neepu-eelâ N 5 diwos dshwojamas istabas, pee latras irr stalla-rubme preefsch 3 frgeem un wab-gufis. Tumatas sinnas dabbu Pechterb. Ahrrihgâ, Stabbu-eelâ N 33.

Ar scho gohda-sihmi ap-dahwi-nahs Rihgâ, 1865 un 1871.

Kahrl Kr. Schmidt
damp-faulu-miltu fabrikis

Lohrna-lalnâ pee Rihgas
peebahwa semmes lohpejeem us nahfoshu sehjamu laiku tohs par labbeem passhtamus un apgalwo-tus lautu-mehslus par zil waredamu lehtu zennu: futtinatus faulu-miltus, kurreeem 25% ismirk-stofcha fosfor-flahbuma un 4% flahpekla muz-jâs un maifôs pa 300 Z bes taulu swarra; futtinatus raagu-miltus, lam 12-13% flah-pekla muzjâs un maifôs pa 240 Z (Netto); fosforit-miltus, lam 18% ismirkdama fosfor-flahpekla muzjâs pa 400 Z (Netto); superfosfatu, lam 15% ismirkstofcha fosforflah-bella maifôs no 240 Z (Netto); faulu-miltus preefsch barroschanas, jaw is-swertus.

Pamabzischanas lâ winnas bruhkijamas bes malfas teef lihbs ar zittahm waijadfigabm sinnahm labpraht pasneegtas Lohrna-lalna ellâs-fabriki, fâ arri Kahrl Kr. Schmidt lunga tantori pee Zuhlu-wahrteem, rahtslunga Schaara nammâ.

27. Juni f. g. v. 12 nakti irr us to zellu no Sinder-wahrteem lihbs Holm fabrilim weens nauwas-mals ar 53 rubteem iskrititis. Gohdigs atraddejs teef luhgts to paschu pret trescho daku patejzibas algu Ernst Plates drifku-nammâ noboht.

No 12ta Juni 1871 dshwofchu Bauftâ tai nammâ schefrsam prettim Zebchert f. allus bruh-stim, Leelajâ-eelâ. Baustas kreis-dalters Zohn. 1

Rappu-krustus,
superfosfalu

un rittekus preefsch linnu-mihsteschanas lehti pahrdohz

Man un beedris,
Sinder-eelâ N 2. 1

Ar scho gohda-sihmi ap-dah-wi-nahs Rihgâ, 1871.

Lee skunstigi druwu-mehfli: Pallarda englischu
superfosfat

jaw 10 gaddos schinni semmê par derrigeem atrastl.
V. von Dyl.

Jauna adresse: Rihgâ, pretti birschas stuhram.

Us ta zella no Solitudes libbs Stee-per-krogam irr weena drehbu eeelama tafcha (Mantelsack) pasubdis. Gohdigs atradd js teef luhgts, to paschu Solitudes muischas waldischanai noboht, kurra winnam 5 rubli sudr. par to ismalfahs.

Alkis buhdams, tomehr warr redseht.

(Statt. N° 24.)

IV.

Neredsigai prohwe azzu plehwiti pahrgreest.

Augusts jau diwas neddelas sehdeja zeetumä, kad weenu waffar zeetuma-ustraugs sawai meitai grahmatu preekschä laiffija, lo dehls tam rakstijis. Dehls rakstija, ka pehz tschetrahm neddetahm buhschoht schurpu braukt un azzu-dakteri lihdsi nemt, kas lohti gudris wihrs schinni ammatä.

„Lai Deems dohd, ka Edwarta zerriba peepildahs!“ firngalwis eesauzahs.

Ludemilija grohstija galwiau, un tad fazzija:

„Lai Deems par to gahda. Kad tas eespehjams un pehz wiina prahta, tad wiasch arri palihgu suhtih, ka atkal warru redseht.“

„Ja,“ wezzais firdi kustinahs fazzija, „Lew tai sniba, behrnin mihtais — ustizsesemees wiinam tä kà lihdsi schim. Lai Deewam pateizam, ka tas Lawu brahli glahbis!“

Ludemilija nopuhtahs un tad fazzija: „Luhgsem Deemu, lai zittus arri glahbi.“

„Pehz kahda brihscha wezzis atkal wallodu usnehma: „Ko dohma no muhsu daktera? Wai turri wiinau par wainigu?“

Ludemilija brihnum aschi no wiffas firds atbildeja: „Kad tas fleplawa, tad wiffi engeli tiks pasuddinati! Warru teikt: labbaks un gohdigaks zilwels naw schè zeetumä bijis!“

„Tizzu Laweem wahrdeem,“ tehws atbildeja; „Lawe spreedums bij arween tas riktigais. Kaut jel teefas-kungi til flaidri redsetu kà Tu!“

„Berreju, ka wiina dakteri par newainigu atsihs.“

„Man dohmas, wiinau noteefahs. —“

„Noteefahs?“ meitene bailigi eesauzahs — „kahdu sohdu spreedihs?“

„Wiinam buhs tuktuhsè zauru muhschu jasehd, kad pats nefalka, ka effoht fleplawa — bet kad wiinam dschwiba zeetumä apnihs, tad wiasch teitfees ka effoht fleplawa, un tad tam zaur sohbeni jamirst. Un tas warr gan notikt, jo wahjahm firdim ahtra nahwe neleefahs til breefmigi, ka kad tahdu zilweku zauru muhschu zeetumä turr, tur wiasch pamasam teel nonahwehts. —“

„Al debbesu teefas-kungs! — Teht, glahbsem meh to newainigo! Gij pee teefahm un falki, ka wiasch newainigs — jeb laid manni, es runnaschu!“

„Behrnin mihtais — muhsu leeziba neta negeld preeksch zitteem zilwekem — wiffem naw weenas das firdis. Tomehr zerrefem us Deemu, kas arri daktera newainibai til gaischi tiks spihdeht kà faulei pufdeena.“

„Pappa! man kas prahtä nah! — wai nefazziji, ka ferschanta Dhlera palainigs dehls tai nakti, kad ta fleplawiba notiffa, us Ameriku aizzbrauzis?“

„Tu tal nedohmasi, ka tas —“

„Deems peedohd grehku, ka us newainiga dohmaju — bet wai ferschantis naw noklausijees, lo abbi draugi runnaja? Wai tas naw protokolle rakstihst, Dhlers effoht dsirdejis dakteri no tam runnajoht, ka raddeneze naudu sem galwas spilwena glahbajoht? Wai ferschantis to newarreja mahjäs sawam dehlam pastahstihst un zaur tam zekku rahdiht, ka fleplawiba isdarrama?“

„Al behrnin, behrnin!“ firngalwis eesauzahs —

„Tu warr buht pateesibu runna! Bet lo tas lihdses, kad Lawas dohmas pee teefahm ispaudischi? Tas palaindeeks naw wairs schè, un wiasch naw kà behglis aizzgahjis, un us wezza wiffas teefas labbu prahtu turr, wiinam newarr peektuht. Bes tam sinni, ka mums pascheem no Dhlera jafargahs.“

„Tä irr gan — wiasch jau fenn tikto muhsu Edwarta naggös dabbuht, un kas warr sinnaht, wai Dhlers pa preekschu us mums neluhreja un tad us teem abbeem draugeem.“

„Lo es flaidri sinnu, ka wiasch us mums luhreja, bet no mums wiasch par Edwarta neta neddsirdeja.“

„Tad dakters muhsu deht tahdä nelaimè krittis; jo kad meh nebuhtu dahrsä bijusch, tad arri Dhlers tur nebuhtu bijis, un zittad wiinam ne prahtä nebuhtu nahzis, us daktera luhreht,“ tä Ludemilija dohmaja. — „Teht, darisem, kas muhsu spehkä, lai wiinam behdas firdi nenospeesch!! Nu Tu gan warri kaut, lai wiasch manni dabbu redseht.“

„Nihst wiasch Lewi dabbuhs redseht.“ Te nu wezzais runnu beidsa.

No scha laika drihlfsteja Augusts sawu stoblas behrnu redseht un ar wiinau runnaht. Kad arri tehws latru reis klahst bij, tomehr tas newarreja aiskaweht, ka tee sawas dohmas zaur musiki weens ohtram sinnamas darrija un fahka weens ohtru mihleht.

Taggad warretu Augusts sawu nodohmu, Ludemilijai azzis ahrsteht, gan isdarriht, kad buhtu wezzajam par to kaut lo teizis; bet taggad tas dakteram nebij pa prahtam, — labbak wiasch pataupija scho leelu darbu lihdsi tam laikam, kad wakkä tiks, jo newainigs buhdams zerreja, ka ilgi nebuhschoht jagaida.

Pa tam nahza tas laiks arween tuwak, fur Ludemilijas brahlis ar to „flaweno“ azzu-dakteri nahlschoht, un meitene zaur tam jo deenas nemeerigaka paliffa. Wiina ilgojahs un baitojahs. Lihdsi schim wiina ar Deewam padewizu prahtu sawu krustu neffa, un, flaidri falkoht, us azzu gaischumu neta wairs nezerreja — bet mihtodama meitene wehlejahs pilniga sawam bruhrganam preekschä stahtees. Bailes wiinai arri bij, ka zaur neprachtigu graisschanu warr buht beidsama zerriba suhd. Beidsjoht wiina Augustam par scho leetu stahstija. Schis nobihjahs, bet nedrihlfsteja, sawa palihga peesohliht;

jo zits jau warreja wehl gudrats buht, ne kà winsch, un labpracht winsch zittam to gohdu atwehleja, mihtako redsfigu darriht, kad isdohstohs ween. Tomehr sehahda sinna Augustu nemeerigu darrija. Ludemilija to manniija. „Rad pehz Subsu dohmahm tahda ahrstefchana nebuhtu labba, tad to nedarrisem,“ tà wiinna fazzija.

„Ne, ne!“ winsch eesauzahs; „zerreju pa teesi, ka Subsu azzis glahbjamas — bet pee tam waijaga lohthi weiklas rohkas — es par tam gabdashu, ka nemahflis Sums azzis nesamaita. Subs, zeetuma usraugs, manni lihds nemfeet, kad ahrstefchanu isdarrihs.“

To wezzais arri apsohlijahs, un nu wiffi meerigakti tahs deenas saganidija. Schi deena atnahza. Zeetuma usraugs dewahs ar sawu meitu, dehla dampfuggi apmelleht. Tilko tee masà laiwinà kahpa, ar to us dampfuggi eet, tad arri ferschant's Ohlers teem us tahm pehdahm paffat bij — sawa ammata spehta. Wezzais newarreja pretti buht, — tomehr fanehmees fazzija: „Es gribbu azzu dakteri no fugges lihds nemt, to dehls no Sweedru semmes fuhstijis; to Subs us fugges gribbeet?“

„Gribbu Subsu dehlu redseht,“ ferschant's atteiza.

Sirmgalwis paflattijahs noprohtami laiwoonekam azzis — un pirms tee, kas laiwa, us fugges tiffa, jau laiwooneks kà fakkis bij augshà, un fugges kapteinam, kas ar azzu dakteri sawejus gaidija, ahtri pastahstija, kahda polizejas wihram nodohma.

„Saw man tas pascham prahtà nahza“ — kapteins teiza — „fauhschohs fewi par fugga-kapteini Uhderi.“

Tà notiffa. Ar teem wahrdeem: „Labdeen, kapteina lungs — wai Sums sinnas no manna dehla?“ Zeetuma usraugs gahja sawu meitu pee rohkas wedsdams kapteinam pretti. Schis nehma labbu deenu pretti un firsnigi tehnam un mahfai rohku speeda winnus ar azzu dakteri pasinnoja fazzidams sirmgalwija dehls no Sweedru semmes to dakteri effoht fuhstijis. Serschant's nepasinna Edwarta un tiffa us tahdu wihsi azzim redsoht peekrahpts, brauza tufschahm rohlahm lihds ar zitteem atraffat.

Azzu dakters dabjuja kohrteli gastusi, kas zeetumam tuwu. Winsch Ludemilijas azzis tuhlin apflattija un teiza, ka newarroht sinnah, wai no greefchanas kahds labbums buhschoht, bet tomehr wehlejahs prohweht, un ja ta greefchana ne-isdohschootes, tad usflaweja sawas salwes un daschadas zittas azzu-sahles, kas lohthi derrigas effoht, kad ahrstefchana us to pirmo wihsi ne kahda labbuma nerahdoht.

Nahfoschu deen' apnehmahs greeft.

Augusts to nakt' preefsch tam nemas newarreja gulleht, un kad zeetuma usraugs winnu noliktà stundà apmelleja un luhdsja, lai nahloht lihds, tad nahbaga dakters par leeku drebbeja. Tik tad paliffa meerigaks, kad ar Sweedru dakteri fatikkahs. Augusts buhtu scho dakteri runnà isprohwejis, bet fweeschais tad buhtu

nomannijis, ka winsch dakters, tà tad kahwa „flawenajam“ sawu darbu eesahft. Jau pa to laiku, kur azzu dakters us ahrstefchanas eeriktejahs, Augusts nomannija, ka winsch leels nemahflis, bet nefazzija nefa. Ludemilija noschdahs us krehfla, un dakters nehma masu smalku nasiti (lanzett) rohka to neredfigai pee azzs lildams, ka nu warr greeft — schinni azzumirkti nahbaga tehnu nahwes baikes pahrenehma — bet tilko lanzetti pee azzs leekoht flimneeze fahla rautitees, atrahwa Augusts dakteram rohku ar tahdu spehlu, ka lanzette semmè nofritta; pehz tam Augusts winnam pilnà fakkà uskleedsa:

„Weidsamais nesaprascha! Kà Subs drihtsteet tahdu darbu usnemtees?“

Azzu dakters fatruhzees paliffa stahwoht. Ludemilija drebbedama no krehfla peezehlahs un tehws nesinnaja, to dohmaht. Bet driht dabjuja sinnah, ka ta leeta stahw, jo Augusts to Sweedru neganti isbahra un tam skaidri peerahdija, ka no azzu ahrstefchanas itt nefa nesinnoh, un zeetuma usraugs Deewam teiza, ka sawu behnu no nelaimes pafargajis.

Sweeschneekam ar kauneem bij ja-eet probjam. Kad Augusts ar zeetuma usraugu weeni paschi bij, tad tam teiza, ka pats buhschoht to azzu plehwiti pahrgreeft tik lihds no zeetuma wakkà tikschoh.

„Al kapehz jau taggad ne?“ sirmgalwis winnam rohku speesdams praffija.

Augusts ilgi leedsahs, kamehr atbildeja, beidschot taf teiza, ka effoht sawus ahrstefchanas rihkus pahrdewis.

„Kad tik ween tahs behdas,“ sirmgalwis fazzija, „tad Ludemilijai nebuhs ne weenas deenas tumfiba zeest.“

Kad wezzais attal ar meiteni fatikkahs, redseja, ka wiinna nobehdajusees.

„Rebehdajees“ — tà wezzis meerinaja — „kas schoreis isputteja, notifs zaur weiklaku rohku.“

„Al par to nefas, tuhlin dohmaju par zittu to. Wai sinn, tas Sweedris taggad isteils, ka tas effoht muhsu Edwarts, kas winnu schurp weddis?“

Wezzais nobihjahs. „Nudee, Lew taifniba — ja-eet ahtri pee Muhzenes, lai wiinna to norunnatu sinnu dohd — to karrogu uswelf.“

„Un nu muhsu mihtais Edwarts ilgu laiku nedrihtstehs schurp braukt!“ Ludemilija fuhdschjahs — „un es gribbeju zaur winnu kahdu leelu leetu isdarriht!“

„Ro tad?“ tehws praffija.

„Tas labbat, ka schoreis to nesakku — steidssees, Edwartam sinnu doht.“

Sirmgalwis aisgahja. Pehz tam, kad Edwartam ta fleppena sinna tiffa, zeetuma usraugs dewahs, ta schihda usmelleht, kam Augusts rihkus pahrdewis, un atneffa winnus rittigi mahjäs. Nu Augusts apnehmahs, rihtdeen' azzis ahrsteht.

Jau wiffas leetas us scha grubta darba gattawas, un Augusts stahweja gaididams, kad tehws sawu neredfigu behnu eewedda — Augusts drebbeja

pilns bailu un mihlestibas; Ludemilija, rosa fleitē gebrusees, us waiga zerriba un ustiziba mannama, sneedsa Augustam rohku — firds winnam stipri pulsteja — neredīga apsehdašs — Augusts ar sawahm lanzettehm azzim tuvojahs — wiasch drebbeja, sweedreem straumeem pluhstoh.

„Newarru, schoreis newarru!“ Augusts affaram birstoh tuhdsējahs — peedohdeet — firds man gauscham nemeeriga — ohtru reis buhſchu meerigahs.“

„Par to nenas, daktera lungs“ — Ludemilija ſmaibidama ſazzija — „pagaidi wehl, tehtin mihlais.“

Augusts stahweja gluschi izmiffis, wiasch buhtu wai pat ſemmē eegrimmis, tahds kauns tam bij. Tomehr zeetuma usraugs ſazzija: „Dohdatees meerā, dakter — warr gan dohmaht, kā zilwelam tahdu darbu usnemmoht ap ſirdi.“

Istabas meita eenahza un ſazzija, ka weens zeetunneeks gribboht ar wezzo runnaht. Kad nu ſchee abbi weeni paschi palikka tad Augusts zekds mesdamees luhdsahs, lai nenemmoht par kaunu, ka ſchoreis peekrahpis un lai nedohmajohht, ka tahds pats nesinnatneeks effohht, kā pirmahs dakters.

Peħz tam winna noleezahs un luhdsā, lai Augusts rohku sneedsohht. Augusts newarreja wairs ilgal noturretees — mutte apleezinaja, ko firds jutta — isteiza, ka Ludemilija tohti mihlejoht, tadeht rohla nebijuse drohscha. Neredīga nodrebbeja kā apſchu lappa un paschai nesinnohht atraddahs Augusta rohkaš — muttes winneem fatikkahs, un lai gan ne wahrda nefazzija, tomehr isteiza, ka effohht ſaderrinati, effohht bruhte un bruhtgans. Meitenei bij ap ſirdi, itt kā redsetu debbeis atwehtas; dakteram palikka zeetums par paradihsi, un wiasch Deemu flaweja, kas sawu brihnischigu mihlestibu wirs ſemmes ſubstijis un winnai ſpeħtu dewis, pat tumſibu par gaismu darriht.

Kā Ludemilija dohmaja, tā notikka: Sweedru dakters polizejai isteiza, ka zeetuma usraugu deħs tas bijis, kas winnu ſchurp weddis. Bet Dhteram ne-isdewahs — Edwarts jau bij aishrauzis. Nu ſauza firmgalwi preeksch teefas, lai ſakta, wai tas winna deħs bijis. Bezzeis teiza pateesibu, un gaidija, ko teefas spreedihs.

V.

Daktera noteefaschana.

Jau pufs gads bij pagahjis. Tē us weenreis atnahza no Anglu ſemmes gramata, fur teefas rakstija, ka tas Lords atrasts, kas to bildi no Wihlipa pirzis; tas pats arri apleezina, zil par bildi malfajis. Mahlders nu tikka wakā. Nu katreis dohmahs, wiasch dohsees us Rihgu pee ſawas mihlas bruhtes, bet ne ka, wiasch pa preekschu gabda, ka draugu warretu glahht. Wihlips usmellejv gudau adwofatu, kas apnehmahs, Augusta prozeffi west, un tad ſleidsahs pee mihlatahs.

Spreedumi nu bij gattawi un tikka ſubtiti pee augstakahm teefahm.

„Un Tu dohma, teht, ka muhsu dakteri par wainigu atraddihs?“ Ludemilija praſſija, kad spreedumi tikka aishubtiti.

„Kā spreeduma raksti to israhda,“ zeetuma usraugs behdigi atbildeja, „tad gan tā notiks. Warr buht peedſihwosem, ka ſcho gohda wihru wehl ſlittakā zeetumā weddihs, nekā lihds ſchim bijis.“

Ludemilijai gabja kā nasis zaur ſirdi. — „At kaut jel Edwards no ta Sweedru daktera nebuhtu peekrahpts!“ tā winna pakluffu nopuhtahs. Tai azzumirkli pullstens swannija. Ne ilgi peħz tam istabas meita peeteiza, ka Rohsin mahlders gribboht eekschā nahht. „To pats Deews ſubtijis!“ Ludemilija eefauzahs. Tehws us meitas wahrdeem neklauffjahs, gabja mahlderi eelaist.

Wihlips, tas mahlders, zeetumā buhdams ar usraugu labbi fatikkahs. Mahlders neſſa Augustam kahdus ehdeenus, ar ko ſirdi eepirdſinaht un zerreja, ka dabbuschoht sawu draugu, jo izmelleſchana nu pabeigta. Zeetuma usraugs to kahwa un wedda weest pee Augusta. Tikko Ludemilija weena patte bij, tad tuhlin mettahs zekds Deewam pateidama, ka tas gan winnu ar meefas atlibu ſchautis, tomehr ſirdi un prahtu apgaismojis, zaur ko ta zekku atradduse, newainigu no kehdehm isglahht.

Tehws ar mahlderi eenahza, un Ludemilija tuhlin wezzajam ausis tſchuhſteja, lai kaujoht preeksch Edwarta winnas bildi mahleht, jo brahlis us ilgu laiku nedrihſteſchoht ſchurpu braufft, lai tad tak mahfas bildi dabjujoht.

„Wai gribbeet mannas meitas bildi mahleht?“ wezzais mahlderam praſſija un ſchis no firds apnehmahs.

Jau ohtrā deenā Wihlips bildi eefahka. Tehws nelo kaunu nedohmadams atſtahja jaunekus weenus paschus, Ludemilija nomannidama, ka tehws aishgahjis, ſahka ar mahlderi tā runnaht:

„Man ar Zums kahda leeta japahrrunna, kas Zums un man ſirdi ſpeesch.“

„Klauffſchohs itt usmannigi,“ Wihlips teiza.

„Nahzeet man palihgā, Augustu isglahht!“

„To no firds wehlejoħs, un jau ar wiſſu ſpeħtu effu us tam dſinnees.“

Ludemilijas waigs no preeka atſpibdeja. Wihlips ſtahstija, us kahdu wihſi wiasch ſcho darbu usſahzis. Sinnams, wehl adwofats gan neta ne-effohht isdarrijis — bet wiasch zerrejoht, ka ar Deewa palihgu buhſchoht isdohtees.

Ludemilija grohsija galwinu: tas nebij beesgan. „Tas naw nemas drohschi,“ winna teiza, „man zittadas dohmas, draugu isglahht. Bet tē Zums mannim palihgā janahht. Wai Zums patiktu us Sweedru ſemmi reisoht, kad es wiſſu pagahdatu, kas pee tam waijadjigs?“

Wihlips apnehmahs. —

(Us preekschu beigums.)

Pret welteem plakpatajeem.

Maschine gattawa us eefchanu. Sau ohtru reis swannichts. Te wehl eekapji kahda pilna karrite garsch faufs wihrs ar augstu ubti; wiffi reisneeki tuklin scho apbrihno, jo winnam labba kahja no kohka. Sweschneeks famus zetta-beedrus schahs puffes wallodu labbi nemahzedams gluschi ehrmigi un ihfchi apfweizina un kluffu fawâ weeta nosehschahs. Reisneeki par mantu gribbeja sinnabt, kas tas sweschneeks effoht un tur kahju pasaudejis. No sewis kibbais par to sinnams nelo nefazzija, un nu wajadseja darbotees, lâ winsch fahf runnaht. Us tam nu wiffi zitti reisneeki pret sweschneeku fa-weenojabs.

Pirmais: „Gribbeet arri drufku reisohht?“ —

Sweschais: „Ja!“

Dhtrais: „Zuhs gan no muhsu puffes ne-effeet?“

Sweschais: „Ne!“

Treschais: Neneemmet par taunu, Zuhs gan no scheijeenes tablu dshwojeet?“

Sweschais: „Ja!“

Betturtais: „Warr buht bijat karrâ?“

Sweschais: „Ne!“

Schê nu wifs pirmah darbs par welti, lai sweschneeks runnату. Nu zeeta wiffi kluffu un pahrdohmaja, us kahdu wiffi warretu scho putnu wallodâs eewilkt. Weidsoht atkal katram lahbinsch gattaws.

Betturtais: „Wai schodeen wehl tablu braukfeet?“

Sweschais: „Lihds Selgawai.“

Betturtais: „Us kurreen tad gribbeet ihsti tift?“

Sweschais: „Us Pohteem.“

Pirmais, Dhtrais, Treschais: „Wai trakti, us Pohteem?“

Pirmais: „Zums tur darrischana?“

Sweschais: „Ja!“

Pirmais: To gan dohmaju, jo lustes deht tur neweens nereisohs; neneemmet par taunu, Zuhs gan no Kreeru semmes ne-effeet?“

Sweschais: „Ne, effu no Angtu semmes.“

Dhtrais: „Wai traks, paskatt, Englandeets. Luhl, luhl! Neneemmet par taunu, kas tad Zums Pohlôs par darrischanu?“

Sweschais: „Leeli meschi ja-apflatta.“

Pirmais, Dhtrais, Treschais: „Alau, flau, leeli meschi.“

Betturtais: „Sargaites bischlin, tur lahtschi un willi.“

Sweschais: „Nefas par to.“

Dhtrais: „Wihlais smalkais kundsin, lâ pa meschu ar fawu kohka kahju warrefeet us preelschu tift?“

Sweschais: „Gan ees.“

Pirmais: „Alfer jehsin, ta gan leela nelaiime, kad kahja pagallam?“

Sweschais: „Ja!“

Dhtrais: „Kâ tad kahju pasaudejahht?“

Sweschais: „To Zums pastahstischu kad ap-nemmetees, manni meerâ laist un nefa wairs ne praffiht.“

Wiffi tschetri: „Ja, mihlais kundsin, ja!“

Sweschais: „Scho kahju Indija buhdams pats few nokohdu!“

Wiffi tschetri: „Alfer jehsin! Tas naw eefpehjams. Kâ tas warr buht?“

Sweschais: „Zuhs wiffi apsohlijatees manni meerâ laist, turreet fawu wahrou.“

Wiffi tschetri: „Sm! hm! Tâ, tâ! Alfer jehsin! Pats nokohdis, kad tu isputtejis laukâ!“

Wahgi pee pirmahs stanzijas apstahjahs. Pirmais, Dhtrais, Treschais un Betturtais kahp ahra. Wahgi eet tablat. Tee tschetri skattahs paktat.

Pirmais: „Nu, to dohmajeet no ta stikka?“

Dhtrais: „Bij rupsch tehwinisch. Bet labprahht sinnату, kas winsch tahds bij.“ J. N.

Neddekas notiffumi.

Swehtdeen 27. Juni 1871. Pee daudseem dabbu redseht fillas un farkanas brilles, to Kihschu-esera mallâ jeb Altonawâ pagahjuschâ neddekâ ee-andelejusch. — Kohknessê wiffi truhmi mudsch no smal-tahm mamsellehm.

Pirmdeen 28. Juni. Pee gohda-malkas isdallischanas labbafee labbatas-sagki pawiffam aismirski.

Dhtrdeen 29. Juni. Lihds pussdeenai swehti Behteri fawu wahrda-deenu, pehz pussdeenu Bahwuti. Dauds Behteru aplam preezigi lihds pascham weh-lam wakkaram, ir wehl ilgat.

Treschdeen 30. Juni. No ahrsemehm raksta, ka kahda Franzuschu seewischu-beedriba pahwestam us faweem gohda-swehtkeem dahwinajuse jaunu fermuka waldischanas-meiteli; wezzâ effoht kohdes eemettuschees.

Bettortdeen 1. Juli. Leela zerribas-deena naudmanneem. Daudseem liktens nospreesch baggatibu, no scheem tal rettajs ween juhtahs laimigs.

Peehtdeen 2. Juli. Kahds wehrsis ar prahweem raggeem parahda no jauna, ka schee schim wis ne-effoht, ar to pakausi puschloht un ka galwa schim wis ne-effoht raddita raggu bet baddischanas deht.

Sestdeen 3. Juli. Runna, ka taisniba effoht teem wahrdeem: Ja tu nekohdifi, tad tewi kohdihis.

Smeecklu stahstiusch.

Wirfneeks. Kâ Tu drihfski tahdâs leelâs smag-gâs Kasema tuppeles schurp nahlt; ar tahm jau nemas newarr skreet!

Salvats. Schibs kurpes arri irr preelsch stahweschanas, un ne preelsch behgshanas (karrâ), wirfneeka lungs.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Semures atwehlehts.

Rihgâ, 30. Juni 1871.